

THE GROWTH AND DEVELOPMENT OF FOUNDATIONS IN MUSLIM MINORITIES-WITH SPECIFIC REFERENCE TO SOUTH AFRICA

Zeinoul Abedien CAJEE

National Awqaf Foundation of South Africa (AWQAF SA)

REP. OF SOUTH AFRICA

I would like to thank to organizers for this wonderful opportunity for us to actually present our organization and what is happening in Muslim Minorities. My topic is on the growth and development of foundations in Muslim Minorities with specific reference to South Africa. So, I think first question is why Muslim Minorities? What is so significant about them? We also want to look at... We are the Muslim Minorities. Perhaps we get proud because we are Muslim Minorities and Waqf Covenants in Muslim Minorities. I think the first thing is... If we ask the question we are the Muslim Minorities then we have to say that they are all over the world. In every country of the World, the Muslim Minorities are represented and we find their presence. It is an important extension of the Ummah from the Arab world and from the broader Muslim World. Muslim Minorities are able to participate and influence at socio-economic and politic levels through democratic processes. There is meaningful participation in the economies of those countries by in large religious freedom; able to organize and strengthen the community; able to contribute to broader the social agreement. And I think, importantly, Muslim Minorities tend to become very innovative and we have seen this experience also from our new, baby Awqaf Australia.

Now, perhaps if I may just focus on South Africa very briefly... In South Africa, Muslims arrived as slaves around 1562. That was the first wave of Muslims arriving there. For the first hundred and fifty years Islam was a banned religion. So the development of mosques and Awqaf and all that had to be really in the background and probably even underground. We only find that the mosques, after the 1804 or 1798 the first mosque was established by a slave lady. The second wave of Muslims arrived from India and also British Colonial India. And with them came also, I think, a bit of the heritage of Awqaf because Waqf was already established during the Mongol Empire in India. So, especially with those coming from India they already had some kind of indication of Awqaf. We also find that during that time, because of apartheid, lots of restrictions on land ownership on business, on jobs which kind of hampered the growth of Awqaf in the Country.

Of course in 1994, after the Mandela Era, we find that there is much more freedom, there is mosques proliferating all over the Country. We have Muslims moving to where there is new developments are taking place. To give you an idea of the total population of South Africa is 50 Million and Muslim Population is around 1.5 percent which is a very small ratio of the total

The Growth and Development of Foundations in Muslim Minorities-with Specific Reference to South Africa

population. If we just look at a quick survey on the waqf status, we find predominantly mosques, we find religious institutions, about 80 about 709 mosques, 78 Muslim Schools, lots of charity and welfare organizations, about 150 of them, lots of Madrassahs and very little is known about family trusts and commercial waqfs. So that's an area that we filled as lots of development actually needed in the development of the awqaf sector in terms of commercial reality.

So now, we find that in year 2010 and thanks to the IDB in 1984, a group of us, including myself, were very fortunate to attend a two weeks program where there was a seminar on management of awqaf properties and, I think, that's where the seed was planted. It was only the year 2000 the concept was designed and engineered into a model that we could now start implementing. Our legal structure is a trust and some people call it foundations, etc. but it is actually a trust in South Africa. A trust is an association not for gain or in a company. We have very strong corporate governance. This is our structure. We have a council of Mutawallees who are actually our trustees and who govern the organization. We have a CEO and Management Board and the management is separated from the Council of Mutawallees to just to give it better corporate governance. Our vision for South Africa is to as for the organization, is to be the leading civil society waqf institution, having exemplary financial and human capital asset base, providing cutting edge value adding initiatives and ultimately, you know, we see ourselves playing the role of social justice, playing the critic role of implementing social justice in the community and also to provide value adding services.

Our mission is to popularize, to mobilize, to create, to develop, to invest... anything and everything to do waqf. So advocacy programs, events that we do would be focused on that primary purpose. And of course, then we would invest in those waqf funds and utilize those revenues in what we call "downstream projects". And of course, we are volunteer – driven. So we need to mobilize a lot of volunteers from the community in terms of the expertise and skills and that's how we have actually grown.

Some of the achievements that we have had over the years: we've organized conferences and events. In 2007 we had an International Waqf Conference in Cape Town. We have had several training programs, ongoing training programs, we are exporting our ideas as well and now we have successfully launched the Awqaf Uganda and thanks also to Awqaf New Zealand with whom we have been talking to one – another and spinoff is going on to Awqaf Australia and so forth and hopefully, in Malawi and other African Countries as well.

We also have a team of people doing research and development. Our advocacy is also very pronounced in terms of a web-site, in terms of public newspapers, television and so forth. Ultimately, we need to create that kind of awareness in benefits of waqf, especially in a minority situation. Of course we have our investments and perhaps I kind just say what our modus operandi is. That we mobilize cash we mobilize property, shares from people and also through endowments, endowments through donates; all that gets pooled into the Awqaf South Africa. And from there, once the funds are pooled in, they are invested, revenues are generated and revenues are split between and administration fee of 12,5% maximum with other projects get 87%.

Zeinoul Abedien CAJEE

That has been our growth; not the 5.5 Billion that the church commissioners talked about but in our humble way that has been our growth path for the past 13 years. We started in 2001 and we still believe in that we are still at very formative stage, that we need to develop much more, that we need to mobilize much more. Our sights are definitely on 100s of Millions and the Billions in the future but I think we need to have the time to do that.

I think also, in terms of... maybe I'm going to skip this particular slide about minority community Awqaf, I may come back to that one. If you look at the difference between the majorities and minorities, I think instead of deficit we have investment waqfs we don't have legislation governing as such, although from a sharia perspective we have that. We lack certain tax incentives, we lack resources for training, we lack capacity. We lack kind of supervisory bodies that we should be having; the standard setting bodies and we also lack state support which also I think, you have ample of that.

What is our vision for Awqaf in minorities? I think one of the greatest possible visions that we have is to create Awqaf "Heavens". And we have learned this morning about the foundation, civilization, the greatness and how Awqaf has played itself out in several countries, especially in Turkey. We need to have this whole idea of proliferation; to proliferate far and wide, every community, every family, every organization, every corporate, individual and so forth. And, you know, if we have to compare, as already stated by somebody earlier, that while you may have in many Muslim Countries very large endowments, we may have smaller endowments, but in terms of number we may have actually be increasing exponentially. We need to capacitate our institutions; we need to develop human resources: more training is needed. We need to, very importantly create, state of art multi-generational governance structures. Because we don't have state apparatus supporting, as civil society, we need to have that kind of long term view of governing structures. Of course, we need to create self-reliant, empowered and benevolent societies. Very important for us, for example, in South Africa, that we portray ourselves as benevolent societies and not only for portrayal purposes but in reality that's what ummah should be doing. So we serve humanity and serve creation and in that way empower the ummah.

What kind of benefits shall we get out of developing the Awqaf in minorities? I think, we do become empowered because we have control, management and mobilization of our own resources. We become more independent, become more indispensable to the community as well. We have to make contributions to, or to become contributors to broader society, to become more educated community, more influential. Respect and understanding of Muslims should increase. And the notion of peaceful co-existence becomes embedded in our societies.

Some of our recommendations that we look at in South Africa:

Number 1 is leading example of minorities. We need to build it up we believe that the minorities need a catch-up in terms of waqf development. There is ample, plenty of potential in developing Awqaf in Muslim Minorities. I think not enough has been done, particularly from the majorities to assist. Whatever little has been done, I mean, is highly appreciated, particu-

The Growth and Development of Foundations in Muslim Minorities-with Specific Reference to South Africa

larly from the IDB. I think we need to create an International Awqaf Development Council that would be able to facilitate and support the minority communities in developing the waqf sector; to set standards for supervisory, advisory, advocacy, research. And we need to network and collaborate with, between the minorities and majorities.

So, in conclusion, I've just got a not that says that I have got 3 minutes, in conclusion, we thank [inaudible content] for bringing us together. And we would like to thank all the predecessor awqaf and in particular the awqaf sector in Turkey, which remains a role model and inspiration to all of us. We also would like to recognize several of the waqfs in Turkey. Corporate waqfs Sabanci, Koc, Hulusi Vakfi and the Sultan Mehmet Vakfi to the Organizers of the World Foundation Conference and the Director of Awqaf.

MÜSLÜMAN AZINLIK TOPLULUKLARI VAKIFLARININ BÜYÜMESİ VE GELİŞİMİ - GÜNEY AFRIKA

Zeinoul Abedien CAJEE

Güney Afrika Ulusal Vakfı (AWQAF SA) – GÜNEY AFRIKA CUMHURİYETİ

Öncelikle, bu kuruluşu ve Müslüman azınlıklarda neler olduğu ile ilgili bilgileri sunma şansı verdiği için bu etkinliği organize eden herkese teşekkür etmek isterim. Benim konum; özellikle Güney Afrika'ya atıfta bulunarak Müslüman azınlıklardaki vakıfların büyümesi ve gelişmesi ile ilgilidir. Bunun için, sanırım ilk soru neden Müslüman azınlıklar? Onlarla ilgili bu kadar önemli olan şey ne? Ayrıca bakmak istedik... Bizler Müslüman azınlıklarıyız. Belki de Müslüman azınlıkları ve Müslüman azınlıklarında vakıf kuruluşları olduğumuz için gurur duyuyoruz. Bence ilk şey ... Soruyu sorarsak bizler Müslüman azınlıklarıyız, o halde Müslümanların tüm dünyada her yerde olduğunu söylemek zorundayız. Dünyanın her ülkesinde Müslüman azınlıklar temsil edilmektedir ve onların varlığını görüyoruz. Ümmetin Arap dünyasından ve daha geniş Müslüman dünyasından yayılması önemlidir. Müslüman azınlıklar; demokratik süreçler yardımıyla sosyo-ekonomik ve politik seviyelerde katılabilmekte ve etkileyebilmektedir. Bu ülkelerin ekonomilerine büyük din özgürlüğünü katması, topluluklarını organize edip güçlendirebilmesi; daha geniş sosyal anlaşmaya katkıda bulunması son derece anlamlıdır. Ve bence daha da önemlisi Müslüman azınlıklar çok yenilikçi olma eğilimi göstermektedir ve biz bunu yeni doğan bebeğimiz Awkaf Avustralya'dan edindiğimiz deneyimlerden görüyoruz.

Şimdi belki de çok kısaca Güney Afrika'ya odaklanacak olursak... Güney Afrika'ya Müslümanlar 1562 yıllarında köle olarak geldiler. Bunlar, buraya gelen ilk Müslüman dalgasıydı. İlk yüz elli yıl boyunca İslam; yasaklı dindi. Bunun için camilerin ve evkafın gelişmesi arka planda ve hatta alt planda kaldı. Bir köle hanım efendi tarafından inşa edilen ilk camiye ancak 1804 veya 1798'den sonra rastlıyoruz. İkinci Müslüman dalgası; Hindistan'dan ve ayrıca İngiliz kolonisi Hindistan'dan geldi. Ve onlarla birlikte bence evkaf mirası da geldi; çünkü Vakıf Hindistan Moğol İmparatorluğu sırasında zaten kurulmuştur. Bunun için, özellikle de Hindistan'dan gelenlerle birlikte evkaf ile ilgili bazı izler görüldü. Ayrıca bu sıralarda ayrımdan dolayı toprak mülkiyetine, iş edinmeye, her türlü meslek edinmeye konulan sınırlandırmalar; ülkede evkafın gelişmesini güçleştirdi.

Elbette ki 1994 yılında Mandela çağından sonra; biraz daha hürriyet olduğunu, tüm ülkede her yerde camilerin artmakta olduğunu görüyoruz. Yeni gelişmelerin olduğu yerlere taşınan Müslümanları görüyoruz. Güney Afrika'nın nüfusu ile ilgili size bir fikir vermek için diyebilirim ki Güney Afrika'nın toplam nüfusu 50 milyon iken Müslüman sayısı; toplam nüfusun çok küçük bir oranı olan yüzde 1,5 civarındadır. Vakıf durumuna şöyle bir bakış atacak olursak hakim derecede camiler, yaklaşık 80 tane dini kuruluş, yaklaşık 709 cami, 78 Müslüman okulu, çok sayıda hayır kuruluşu ve yaklaşık 150 tane yardım organizasyonu, çok sayıda medrese vardır; ancak aile trustları ve ticari vakıflar ile ilgili çok az bilgi vardır. Bu yüzden bu alan; ticari gerçeklik açısından evkaf sektörünün geliştirilmesinde gerek duyulan pek çok gelişme ile doldurmamız gereken bir alandır.

Müslüman Azınlık Toplulukları Vakıflarının Büyümesi ve Gelişimi - Güney Afrika

İşte şimdi, 2010 yılında, benim de içinde yer aldığım grup 1984'teki UDB sayesinde evkaf mallarının yönetilmesi ile ilgili bir seminerin olduğu iki haftalık bir programa katılma şansı elde etti ve sanıyorum ki tohumların ekildiği yer burasıydı. Kavram tasarlandığında ve artık uygulamaya başlayabileceğimiz bir model içerisine oturtulduğunda artık 2000 yılına gelmiştik. Hukuki yapımız bir trusttır ve bazı kişiler buna vakıf adını vermektedir; ancak bu, Güney Afrika'da kurulmuş bir trusttır. Trust; kar elde etmek için veya bir şirket parçası olarak kurulmamış bir birliktir. Çok güçlü bir kurumsal yönetimimiz var. Bu bizim yapımız. Bizim vakıf üyelerimiz olan ve kuruluşumuzu yöneten Mütevelli Heyetimiz var. CEO'muz ve yönetim kurulumuz var ve yönetim; daha iyi kurumsal yönetişim sağlayabilme amacıyla Mütevelli Heyetinden ayrı tutulmaktadır. Güney Afrika için vizyonumuz; bir kuruluş olarak, sivil toplum vakıf kuruluşu olmak, örnek alınacak finansman ve insan sermaye aktif tabanına sahip olmak, teşvikler ekleyerek en üst değeri sağlamak, ve son olarak, biliyorsunuz ki, kendimizi sosyal adalet rolü oynayan, toplumda sosyal adaletin uygulanması için kritik rolü oynayan kişiler olarak görüyoruz, ayrıca katma değerli hizmetler sunmaktır.

Misyonumuz; vakıf yapmak için herhangi bir şeyi ve her şeyi popülerleştirmek, mobilize etmek, oluşturmak, geliştirmek ve yatırımını yapmak. Bu yüzden aktif destek programları ve organizasyonlar bizim temel hedef için odaklandığımız şeylerdir. Ve tabi ki 'sonraki projeler' adını verdiğimiz bu vakıf kuruluşlarına yatırım yaparız ve bu gelirleri kullanırız. Ve tabi ki de bizler gönüllüğümüzle hareket ederiz. Bu yüzden, uzmanlık ve beceri açısından toplumdan çok sayıda gönüllüyü harekete geçirmemiz gerekir ve işte bu aslında nasıl büyüdüğümüzün açıklamasıdır.

Yıllar boyunca elde ettiğimiz başarılarından bazıları şunlardır: Konferanslar ve etkinlikler düzenledik. 2007 yılında Cape Town'da Uluslararası Vakıf Konferansı düzenledik. Çok sayıda eğitim programlarımız, hala devam etmekte olan eğitim programlarımız var; fikirlerimizi de ihraç ediyoruz ve artık başarılı bir şekilde Awqaf Uganda'yı açtık ve ayrıca sürekli konuştuğumuz Awqaf Yeni Zelanda'ya da teşekkür ederiz ve Awqaf Avustralya yan ürünleri devam ediyor ve umut ederiz ki Malawi'de ve diğer Afrika ülkelerinde de devam eder.

Ayrıca araştırmadan ve geliştirmeden sorumlu bir ekibimiz var. Aktif desteğimiz; web-site, gazeteler, televizyon ve bunun gibi açılardan çok iyi duyurulmuştur. Son olarak da vakıfların özellikle de azınlık durumundaki kişiler için sağladığı yararlar konusunda farkındalık oluşturmamız gereklidir. Elbette ki, yatırımlarımız var ve belki de sadece çalışma tarzımızı anlattım. Nakitleri seferber ediyoruz, gayrimenkulleri, insanlardan gelen hisseleri ve ayrıca bağışları seferber ediyoruz; bunların tamamı Awqaf Güney Afrika içinde bir havuza alınmaktadır. Buradan, fonlar bir havuzda toplandığında, yatırım yapılır, gelirler elde edilir ve gelirler; %87 oranında diğer projeler ve en fazla %12,5 idari ücret şeklinde paylaştırılır.

Bizim büyümemiz; kilise vakıf yöneticilerinin hakkında konuştukları 5,5 milyar değil belki; ama bizim basit bir şekilde geçtiğimiz 13 yıldır var olan büyüme yolumuz. 2001 yılında

başladık ve hala oluşum aşamasında olduğumuza, daha fazla gelişmemiz gerektiğine, daha fazlasını seferber etmemiz gerektiğine inanıyoruz. Gözümüz gelecekte 100'lerce milyon ve milyarlar; ancak bunu yapmamız için zamana ihtiyacımız var, bence.

Çoğunluklar ve azınlıklar arasındaki farka bakarsak açık yerine bizim öyle yönetilmeyen, sahip olduğumuz şeriat bakış açısından bile olsa yatırım vakıflarımız olduğunu düşünüyorum. Belli başlı vergi teşviklerinden yoksunuz; eğitim kaynaklarından yoksunuz, kapasiteden yoksunuz. Sahip olmamız gereken denetim organ türlerinden, standart yönetim organlarından yoksunuz ve ayrıca sizin çok fazla sahip olduğunuzu düşündüğüm devlet desteğinden de yoksunuz.

Azınlıklarda evkaf için vizyonumuz nedir? Bence, sahip olabileceğimiz en büyük olası vizyonlarımız; evkaf 'Cennetleri' oluşturmaktır. Ve bu sabah öğrenmiş bulunuyorum, pek çok ülkede özellikle Türkiye'de vakfın, medeniyetin, büyüklüğün ve özellikle evkafın kendisinin nasıl rol oynamakta olduğunu. Her topluluğu, her aileyi, her organizasyonu, her kurumunu, bireysel ve benzeri tüm unsurları hızla çoğaltmak için bu çoğaltma fikrine ihtiyacımız var. Ve biliyorsunuz ki, daha önce başka birinin de belirttiği gibi karşılaştırmamız gerekirse vakıflar pek çok Müslüman ülkede çok büyük bağışlar alırken, bizim bağışlarımız daha az, ama sayı açısından katlanarak artış göstermektedir. Kurumlarımızı yetkilendirmemiz gereklidir; insan kaynaklarını geliştirmemiz gereklidir: daha fazla eğitime gereksinim vardır. Daha da önemlisi, son teknolojiye sahip çok jenerasyonlu yönetim yapıları oluşturmamız gereklidir. Sivil toplum olarak devlet desteğimiz olmadığı için bu türden uzun vadeli yönetim yapılarına sahip olmamız gereklidir. Elbette ki, kendisine güvenen, güçlü ve hayırsever toplumlar oluşturmamız gerekir. Örneğin, bizim için çok önemli olan şey, Güney Afrika'da bizler kendilerimizi hayırsever toplumlar olarak resmediyoruz; sadece görünüş amacıyla değil, ümmetin yapması gerektiği gerçeklik açısından. Bu yüzden de insanlığa hizmet ediyoruz ve yaradılışa hizmet ediyoruz ve bu şekilde ümmeti güçlendiriyoruz.

Azınlıklarda vakıfları geliştirerek sağlayacağımız faydalar nelerdir? Sanırım, güçleniyoruz; çünkü kendi kaynaklarımız üzerinde kontrol etme, yönetme ve harekete geçirme yetkimiz oluyor. Giderek daha fazla bağımsız ve ayrıca vazgeçilmez oluyoruz. Daha geniş topluluğa daha fazla katkıda bulunmak veya katkı sağlayan kişiler olmak, daha eğitilmiş ve etkili topluluk olmamız gereklidir. Müslümanlara karşı duyulan saygının ve anlayışın artması gereklidir. Ve huzurlu bir şekilde bir arada var olma fikri toplumlarımız içerisinde yerleşmiştir.

Güney Afrika'da üzerine çalıştığımız önerilerimizden bazıları şunlardır:

Birincisi, geliştirmemiz gereken azınlıkların lider örneğidir. Azınlıkların vakıf gelişimini yakalamaları gerektiğine inanıyoruz. Müslüman azınlıklarında vakıf geliştirme açısından çok büyük potansiyel vardır. Sanıyorum ki az iş yapılmadı, özellikle de azınlıkların yardımlarıyla. Her ne kadar az yapılsa bile, yani özellikle IDB tarafından takdir edildi. Bence, vakıf sektörünün geliştirilmesi açısından azınlık topluluklarına yardımcı olabilecek ve destekleyebilecek,

Müslüman Azınlık Toplulukları Vakıflarının Büyümesi ve Gelişimi - Güney Afrika

denetim, öneri, destek, araştırma ile ilgili standartları koyabilecek Uluslararası Evkaf Geliştirme Konseyi kurmamız gereklidir. Ayrıca azınlıklar ve çoğunluklar arasında bir ağı ve işbirliği kurulmasına gerek vardır.

Ve sonuç olarak; şimdi 3 dakikam kaldığı ve daha fazla konuşamayacağım için, sonuç olarak, bizi bir araya getirdiği için çok teşekkür ederiz. Ve ayrıca vakıf ve özellikle bizim için rol model ve esin kaynağı olan Türkiye'deki vakıf sektörü atalarına teşekkür etmek isterim. Ayrıca Türkiye'deki çok sayıda vakfı da anmak isterim. Kurumsal vakıf olan Sabancı, Koç, Hulusi Vakfı ve Sultan Mehmet Vakfı, Dünya Vakıflar Konferansı'nı organize edenlere ve Vakıflar Genel Müdürü'ne teşekkürlerimi sunarım.